

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 11118 af 01/12/2015 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 77-15 om hjælpemiddel - behandlingsredskab - epilepsialarm - afgrænsning - væsentlighed

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2014-2140-48382

Ankestyrelsens principafgørelse 77-15 om hjælpemiddel - behandlingsredskab - epilepsialarm - afgrænsning - væsentlighed

Resumé:

Der kan ydes støtte til hjælpemidler, som har til formål at afhjælpe de varige følger af en nedsat funktionsevne. Et hjælpemiddel skal medvirke til, at borgeren får mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt og i størst mulig grad gøre den pågældende uafhængig af andres bistand i dagligdagen. Der kan alene ydes støtte til hjælpemidler, der i væsentlig grad afhjælper en nedsat funktionsevne.

Der kan ikke ydes støtte efter serviceloven til behandlingsredskaber. Behandlingsredskaber er redskaber, som patienten forsynes med som led i behandling i sygehusvæsnet, eller som led i fortsættelse af den iværksatte behandling. Formålet er enten at tilvejebringe yderligere forbedring af det resultat, som er opnået ved behandlingen eller at forhindre forringelse af dette resultat.

En epilepsialarm kan være et hjælpemiddel. Afgørelsen må bero på en konkret vurdering af lidelsens karakter og formålet med brugen af epilepsialarmen.

Hvis formålet med epilepsialarmen er at alarmere om et epileptisk anfald, når epileptikeren ikke selv er i stand til at tilkalde hjælp, skal epilepsialarmen betragtes som et hjælpemiddel.

Hvis en epilepsialarm alene skal bruges til at registrere epileptiske anfald til brug for regulering af medicin, skal den ikke betragtes som et hjælpemiddel, idet den så er et led i epileptikerens behandling.

I sag nr. 1 vurderede Ankestyrelsen, at en epilepsialarm var et hjælpemiddel, da formålet med epilepsialarmen var at alarmere barnets forældre om natlige epileptiske anfald, når barnet ikke selv kunne tilkalde hjælp ved akut behov. Ved vurderingen af kravet om væsentlighed lagde Ankestyrelsen særligt vægt på karakteren af de epileptiske anfald hos barnet og behovet for hjælp under et anfald. Det fremgik af sagen, at barnet havde fokal epilepsi med tendens til sekundær generaliserende krampetilfælde, at han havde haft natlige anfald, og at anfaldene skulle stoppes af forældrene med medicin for at barnet ikke kom til skade.

I sag nr. 2 vurderede Ankestyrelsen også, at en epilepsialarm var et hjælpemiddel til et barn, der led af rolandisk epilepsi, der typisk gav krampeanfald i forbindelse med indsovning og opvågning. Ankestyrelsen lagde vægt på, at barnet var bevidstløs under de epileptiske anfald, og at anfaldene skulle brydes med medicin, såfremt de varede mere end 3-5 minutter, da hun ellers var i risiko for hjerneskader.

Lovgivning:

Lov om social service - lovebekendtgørelse nr. 1284 af 17.november 2015 - § 112, stk. 1, nr. 1 og nr. 2.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagerne principielt for at afklare, om en epilepsialarm skal betragtes som et hjælpemiddel eller som et led i behandling af epileptiske anfald.

2. Reglerne

Lov om social service § 112, stk. 1, nr. 1 og nr. 2 fastslår, at kommunen skal ydes støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet.

3. Andre principafgørelser

Gældende

Følgende principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

C-23-08: om apparat til transanal irrigation der ikke var et hjælpemiddel, idet behandling af apparaturet var iværksat af hospitalet, der havde givet undervisning i brugen af apparaturet. Det var endvidere hospitalet, der havde ordineret apparaturet til forsat behandling i hjemmet, og som varetog kontrollen med benyttelsen.

C-28-03: om et Méniett-apparat, der ikke kunne betragtes som et hjælpemiddel. Ankestyrelsen lagde vægt på formålet med brugen af apparatet, som var at forebygge funktionsnedsættelsen som følge af mandens lidelse. Brugen af apparatet trådte i stedet for f.eks. medikamentel behandling, og der krævedes lægefaglig assistance i forbindelse med anvendelse af apparatet.

135-10: om at en kompressionsmaskine kunne være både et hjælpemiddel og et behandlingsredskab. For en kvinde der var opereret for brystkræft var kompressionsmaskinen et hjælpemiddel. Den lægelige behandling af kvinden var afsluttet, og lymfeødemet var kronisk. Ankestyrelsen fandt, at kompressionsmaskinen afhjalp den nedsatte funktionsevne og lettede den daglige tilværelse, fordi generne i dagligdagen både hjemme og på arbejde blev mindsket, og kvinden blev i stand til at anvende armen.

4-15: om at et ståstøttestativ kan være både et hjælpemiddel og et behandlings-/træningsredskab. Afgørelsen må bero på en konkret vurdering af lidelsens karakter og omfang samt, hvilket behov, brugen af ståstøttestativet skal afhjælpe.

4. De konkrete afgørelser

Sag nr. 1

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i jeres sag om klage over A Kommunes afgørelse truffet den 15. august 2014 om afslag på en epilepsialarm som et hjælpemiddel og afgørelse truffet den 30. april 2015 om afslag på en epilepsialarm som en merudgift efter servicelovens § 41.

Resultatet er

- Jeres søn har ret til en epilepsialarm som hjælpemiddel.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Kommunen vil kontakte jer.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Vedr. hjælpemiddel

Ankestyrelsen vurderer, at en epilepsialarm er et hjælpemiddel for jeres søn.

Vi lægger vægt på, at en epilepsialarm i jeres søns tilfælde primært har til formål at registrere anfald hos ham og alarmere andre om anfald, når han ikke selv kan tilkalde hjælp i akutte situationer.

Vi lægger desuden vægt på, at epilepsialarmen i jeres søns tilfælde ikke skal bruges i forbindelse med læge- eller sygehusbehandling men til, at opdage og afhjælpe hans natlige epileptiske anfald.

Vi vurderer også, at en epilepsialarm i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af jeres søns nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette hans daglige tilværelse i hjemmet.

Vi lægger særligt vægt på karakteren og farligheden af jeres søns anfald. Det fremgår, at han har fokal epilepsi med tendens til sekundær generaliserende krampetilfælde, og at han har natlige anfald. I oplyser desuden, at jeres søns anfald kan få stor indvirkning på hans helbred, og at effekten på hans helbred øges væsentligt, hvis anfaldene bliver langvarige, fordi de ikke opdages og stoppes, hvilket epilepsialarmen vil sikre. Epilepsialarmen skal bruges om natten, hvor jeres søn sover alene på sit værelse og om dagen, så han kan få mulighed for at opholde sig for sig selv derhjemme.

Vi lægger desuden vægt på, at jeres søns epileptiske anfald skal stoppes af jer med Stesolid eller Bucolam, hvorefter anfaldene aftager inden for fem minutter.

Vi lægger endvidere vægt på, at jeres søn med en epilepsialarm vil blive afhjulpet til at kunne opholde sig alene om dagen og sove på sit eget værelse om natten. Det fremgår, at I har afhjulpet situationen ved at lade jeres søn sove hos jer, men at dette ikke holder længere, da han er teenager, og det er af vital betydning for hans dagligdag og videre færd i livet, at han lever så normalt som muligt. Epilepsialarmen er ikke for at aflaste jer men for at sikre jeres søns normale udvikling.

Vi er opmærksomme på, at jeres søn i øjeblikket er i godt medicinsk forløb, og at han på det seneste har haft et anfald i sensommeren 2013 efterfulgt af tre fokale anfald inden han kom i medicinsk behandling, og at han efterfølgende har haft et anfald i januar 2015. Vi finder dog ikke, at hyppigheden af anfaldene kan indgå i vurderingen, da vi ved vurderingen af kravet for væsentlighed lægger vægt på anfaldenes

karakter herunder farlighed, og om epileptikeren er i stand til selv at tilkalde hjælp under et anfald og ikke alene anfaldshyppigheden.

Vi er yderligere opmærksomme på, at en epilepsialarm vil skabe øget tryghed for jeres søn og jer. Vi er enige med kommunen i, at der ikke kan bevilliges hjælpemidler alene med henblik på øget tryghed.

Det følger af servicelovens § 112, at der kan ydes støtte til hjælpemidler, der i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet.

Vi finder på den baggrund, at jeres søn opfylder betingelserne for bevilling af en epilepsialarm som et hjælpemiddel.

Vedr. merudgifter

Vi vurderer derudover, at udgiften til en epilepsialarm ikke er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af jeres søn i hjemmet.

Vi lægger vægt på, at Ankestyrelsen har taget stilling til, at en epilepsialarm kan bevilliges som et hjælpemiddel efter servicelovens § 112.

Vi lægger endvidere vægt på, at merudgiftsydelsen efter servicelovens § 41 er et supplement til de øvrige bestemmelser om støtte i serviceloven således, at hvis der kan opnås støtte gennem en særlig bestemmelse i serviceloven eller anden lovgivning, skal støtten ydes efter specialbestemmelsen.

Det følger af servicelovens § 41, at der kan ydes dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, når merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Vi finder på den baggrund ikke, at udgifterne til en epilepsialarm kan dækkes efter reglerne om merudgifter.

Sag nr. 2

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i jeres sag om klage over A Kommunes afgørelse truffet den 9. april 2015 om afslag på epilepsialarm som et hjælpemiddel og afgørelse af 2. marts 2015 om støtte til en epilepsialarm som en merudgift.

Resultatet er

- Jeres datter har ret til en epilepsialarm som et hjælpemiddel.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Kommunen vil kontakte jer.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Vedr. hjælpemiddel

Ankestyrelsen vurderer, at en epilepsialarm er et hjælpemiddel for jeres datter.

Vi lægger vægt på, at en epilepsialarm i jeres datters tilfælde har til formål at alarmere jer, når hun får et epileptisk anfald, idet hun ikke selv er i stand til at tilkalde hjælp.

Vi lægger også vægt på, at epilepsialarmen ikke skal bruges i forbindelse med læge- eller sygehusbehandling af jeres datter, men til at opdage og afhjælpe epileptiske anfald hos hende.

Vi vurderer desuden, at en epilepsialarm i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af jeres datters nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette hendes daglige tilværelse i hjemmet.

Vi lægger herved særligt vægt på karakteren og farligheden af jeres datters anfald. Det fremgår, at hun lider af rolandisk epilepsi, der typisk giver krampeanfald i forbindelse med indsovning og opvågning. Jeres datter er bevidstløs under de epileptiske anfald, og anfaldene skal brydes med medicin, såfremt de varer mere end 3-5 minutter, da hun ellers er i risiko for hjerneseskader.

Vi lægger desuden vægt på jeres oplysninger om, at jeres datter under et epileptisk anfald ikke er i stand til at selv at vende sig i sengen, spytte fråde ud, synke og kalde på hjælp.

Vi lægger endvidere vægt på, at jeres datter har behov for, at I medicinere hende med stesolid for at bryde de epileptiske anfald og til at holde luftvejene fri.

Vi er opmærksomme på, at jeres datter har større epileptiske anfald mindre end en gang om måneden, og at hun ikke har haft større anfald siden sommeren 2014. Vi finder dog ikke, at hyppigheden af anfaldene kan indgå i vurderingen, da vi ved vurderingen af kravet for væsentlighed lægger vægt på anfaldenes karakter herunder farlighed, og om epileptikeren er i stand til selv at tilkalde hjælp under et anfald og ikke alene anfaldshyppigheden.

Vi er yderligere opmærksomme på, at en epilepsialarm vil skabe øget tryghed for jeres datter og jer. Vi er enige med kommunen i, at der ikke kan bevilliges hjælpemidler alene med henblik på øget tryghed.

Det følger af servicelovens § 112, at der kan ydes støtte til hjælpemidler, der i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet.

Vi finder på den baggrund, at jeres datter opfylder betingelserne for bevilling af en epilepsialarm som et hjælpemiddel.

Vedr. merudgifter

Vi vurderer derudover, at udgiften til en epilepsialarm ikke er en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af jeres datter i hjemmet.

Vi lægger vægt på, at Ankestyrelsen har taget stilling til, at en epilepsialarm kan bevilliges som et hjælpemiddel efter servicelovens § 112.

Vi lægger endvidere vægt på, at merudgiftsydelsen efter servicelovens § 41 er et supplement til de øvrige bestemmelser om støtte i serviceloven således, at hvis der kan opnås støtte gennem en særlig bestemmelse i serviceloven eller anden lovgivning, skal støtten ydes efter specialbestemmelsen.

Det følger af servicelovens § 41, at der kan ydes dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, når merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Vi finder på den baggrund ikke, at udgifterne til en epilepsialarm kan dækkes efter reglerne om merudgifter.